

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

2. veebruar 2021*

Eelotsusetaotlus – Õigusaktide ühtlustamine – Direktiiv 2003/6/EÜ – Artikli 14 lõige 3 – Määrus (EL) nr 596/2014 – Artikli 30 lõike 1 punkt b – Turu kuritarvitamine – Kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsioonid – Keeldumine teha pädevate ametiasutustega koostööd – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 47 ja 48 – Õigus vaikida ja mitte aidata kaasa enda süüstamisele

Kohtuasjas C-481/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Corte costituzionale (Itaalia konstitutsioonikohus) 6. märtsi 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. juunil 2019, menetluses

DB

versus

Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)

menetluses osalesid:

Presidente del Consiglio dei Ministri

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident R. Silva de Lapuerta, kodade presidendid J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin ja N. Wahl, kohtunikud T. von Danwitz, M. Safjan (ettekandja), F. Biltgen, K. Jürimäe, I. Jarukaitis ja N. Jääskinen,

kohtujurist: P. Pikamäe,

kohtusekretär: ametnik R. Schiano,

arvestades kirjalikku menetlust ja 13. juuli 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– DB, esindajad: *avvocati* R. Ristuccia ja A. Saitta,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistasid *avvocati dello Stato* P. Gentili ja P. G. Marrone,
- Hispaania valitsus, esindajad: A. Rubio González, hiljem L. Aguilera Ruiz,
- Euroopa Parlament, esindajad: L. Visaggio, C. Biz ja L. Stefani,
- Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Chavier, E. Rebasti, I. Gurov ja E. Sitbon,
- Euroopa Komisjon, esindajad: V. Di Bucci, P. Rossi, T. Scharf ja P. J. O. Van Nuffel,

olles 27. oktoobri 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklite 47 ja 48 tõlgendamist ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta (ELT 2003, L 96, lk 16; ELT eriväljaanne 06/04, lk 367) artikli 14 lõike 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/6 ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT 2014, L 173, lk 1), artikli 30 lõike 1 punkti b tõlgendamist ja kehtivust.
- 2 Taotlus on esitatud DB ja Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob) (Itaalia riiklik äriühingute ja börsi komisjon) vahelises kohtuvaidluses niisuguste sanktsioonide õiguspärasuse üle, mis olid määratud DB-le siseteabe väärkasutamise ja kootööst keeldumise eest Consobi läbi viidud uurimises.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2003/6

- 3 Direktiivi 2003/6 põhjendused 37, 38 ja 44 on sõnastatud järgmiselt:

„(37) Järelevalve tõhususe tagamiseks peab igas liikmesriigis olema pädeva asutuse käsutuses tõhusate vahendite ja volituste ühine miinimumkogum. Turu terviklikkust peavad oma tasandil edendama ka turul tegutsevad ettevõtjad ning kõik teised ettevõtjad. [...]

(38) Selleks et ühenduse raamistik oleks turu kuritarvitamise tõkestamiseks piisav, tuleb käesolevas direktiivis sätestatud keeldude või nõuete rikkumine viivitamata avastada ja selle eest tuleb määrata sanktsioonid. Sanktsioonid peavad olema küllalt hoiatavad, rikkumise raskuse ja saadud kasuga proportsionaalsed ning neid tuleb kohaldada järjekindlalt.

[...]

(44) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja selles järgitakse iseäranis [...] hartas, eriti selle artiklis 11, ning Euroopa inimõiguste [ja põhivabaduste kaitse] konventsiooni artiklis 10 tunnustatud põhimõtteid. [...]“.

4 Direktiivi artiklis 12 on sätestatud:

„1. Pädevale asutusele tuleb anda kõik tema ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused. [...]

2. Ilma et see piiraks artikli 6 lõike 7 kohaldamist, kasutatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud volitusi kooskõlas siseriikliku õigusega ning need hõlmavad vähemalt õigust:

- a) tutvuda kõigi dokumentidega nende vormist hoolimata ja saada nende dokumentide koopiad;
- b) nõuda teavet kõigilt isikutelt, ka nendelt, kes on järjestikku seotud korralduste edastamise või asjaomaste tehingute tegemisega, ja neid volitanud isikutelt, ning vajaduse korral kutsuda selliseid isikuid selgitusi andma;

[...]

3. Käesolev artikkel ei piira ametisaladust käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist.“

5 Direktiivi artiklis 14 on ette nähtud:

„1. Liikmesriigid tagavad kooskõlas oma siseriikliku õigusega, et käesoleva direktiivi rakendamisel vastuvõetud sätete eiramisel võib sellise eiramise eest vastutavate isikute suhtes võtta asjakohaseid haldusmeetmeid või rakendada haldussanktsioone, ilma et see piiraks liikmesriikide õigust rakendada kriminaalsanktsioone. Liikmesriigid tagavad, et need meetmed on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Komisjon koostab artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras teavitamise eesmärgil loetelu lõikes 1 osutatud haldusmeetmetest ja sanktsioonidest.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks sanktsioonid, mida kohaldatakse juhul, kui artiklis 12 nimetatud uurimise käigus keeldutakse koostööst.

[...]“.

Määrus nr 596/2014

6 Määruse nr 596/2014, millega tunnistati kehtetuks ja asendati direktiiv 2003/6 alates 3. juulist 2016, põhjendused 62, 63, 66 ja 77 on sõnastatud järgmiselt:

„(62) Iga liikmesriigi pädevale asutusele antud tõhusad vahendid, pädevus ja ressursid tagavad järelevalve tulemuslikkuse. Seega nähakse käesoleva määrusega ette minimaalselt vajalikud järelevalve- ja uurimispädevused, mis tuleks anda liikmesriikide pädevatele asutustele siseriiklikus õiguses. [...]

(63) Turu terviklikkusele peaksid kaasa aitama ka turul tegutsevad ettevõtjad ning kõik muud majandustegevuses osalejad. [...]

[...]

(66) Kuigi käesolevas määruses sätestatakse minimaalsed õigused, mis pädevatel asutustel peaksid olema, tuleb neid õigusi kasutada siseriikliku õiguse terviklikus süsteemis, mis tagab põhiõiguste (sh õigus eraelule) kaitse. [...]

[...]

(77) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse [hartas] tunnustatud põhimõtteid. Seepärast tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega. [...]“.

7 Artiklis 14 „Siseteabe alusel kauplemise ja siseteabe õigusvastase avaldamise keeld“ on sätestatud:

„Isik ei tohi:

a) kaubelda ega teha katset kaubelda siseteabe alusel;

b) soovitada teisel isikul tegeleda siseteabe alusel kauplemisega ega mõjutada teda siseteabe alusel kauplema ega

c) avaldada õigusvastaselt siseteavet.“

8 Määruse artikli 23 „Pädeva asutuse pädevus“ lõigetes 2 ja 3 on ette nähtud:

„2. Selleks et täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid, on pädeval asutusel kooskõlas siseriikliku õigusega vähemalt järgmised järelevalve- ja uurimispädevused:

a) juurdepääs kõikidele mis tahes kujul dokumentidele ja muudele andmetele ning õigus saada või teha neist koopiaid;

b) õigus nõuda teavet kõigilt isikutelt, ka nendelt, kes on järjestikku seotud korralduste edastamise või asjaomaste toimingute tegemisega, ja neid volitanud isikutelt ning vajaduse korral õigus isik teabe saamiseks välja kutsuda ja teda küsitleda;

[...]

3. Liikmesriigid tagavad asjakohaste meetmete olemasolu, nii et pädevatel asutustel on kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimispädevused.

[...]“.

9 Sama määruse artiklis 30 „Halduskaristused ja muud haldusmeetmed“ on sätestatud:

„1. Ilma et see piiraks kriminaalkaristusi ja pädevate asutuste järelevalvepädevust artikli 23 alusel, annavad liikmesriigid kooskõlas siseriikliku õigusega pädevatele asutustele õiguse kohaldada asjakohaseid halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid vähemalt järgmiste rikkumiste korral:

- a) artiklite 14 ja 15 [...] rikkumine ning
- b) koostööst keeldumine artikli 23 lõikes 2 osutatud uurimise, kontrolli või taotluse puhul või artikli 23 lõikes 2 osutatud uurimise, kontrolli või taotlusega seonduvate nõuete eiramine.

Liikmesriigid võivad hiljemalt 3. juuliks 2016 otsustada mitte kehtestada esimeses lõigus osutatud eeskirju halduskaristuste kohta, kui esimese lõigu punktides a või b osutatud õigusrikkumiste eest kohaldatakse juba siseriikliku õiguse kohaselt kriminaalkaristusi. Kui liikmesriigid nii otsustavad, siis teevad nad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele üksikasjalikult teatavaks nende kriminaalõiguse asjaomased osad.

[...]

2. Kooskõlas siseriikliku õigusega tagavad liikmesriigid, et pädevatel asutustel on lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud õigusrikkumiste korral õigus mõista vähemalt järgmisi halduskaristusi ja võtta järgmisi haldusmeetmeid:

- a) ettekirjutus, millega nõutakse, et õigusrikkumise eest vastutav isik lõpetaks asjaomase tegevuse ja hoiduks seda kordamast;
- b) sellise kasu sissenõudmine, mis on saadud õigusrikkumisest, või kahjum, mida on õigusrikkumisega ära hoitud, kui kõnealust kasu või kahjumit on võimalik kindlaks teha;
- c) avalik hoiatus, milles märgitakse vastutav isik ja õigusrikkumise laad;
- d) investeerimisühingu tegevusloa kehtetuks tunnistamine või peatamine;
- e) investeerimisühingus juhtimiskohustuste täitmise ajutise keelu kehtestamine investeerimisühingus juhtimiskohustusi täitva isiku või mis tahes muu vastutava füüsilise isiku suhtes;
- f) artikli 14 või 15 korduva rikkumise korral investeerimisühingus juhtimiskohustuste täitmise alalise keelu kehtestamine investeerimisühingus juhtimiskohustusi täitva isiku või rikkumise eest vastutava mis tahes muu füüsilise isiku suhtes;
- g) oma arvel kauplemise ajutise keelu kehtestamine investeerimisühingus juhtimiskohustusi täitva isiku või mis tahes muu vastutava füüsilise isiku suhtes;

- h) maksimaalne rahaline halduskaristus, mis vastab vähemalt kolmekordsele õigusrikkumisega saadud kasu või ära hoitud kahjumi summale, kui kõnealust kasu või kahjumit on võimalik kindlaks määrata;
- i) füüsilise isiku puhul on rahalise halduskaristuse maksimummäär vähemalt:
- i) artiklite 14 ja 15 rikkumise korral 5 000 000 eurot ja liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014; [...]

[...]

Käesolevas lõikes sisalduvad viited pädevale asutusele ei piira pädeva asutuse võimet täita oma ülesandeid artikli 23 lõikes 1 osutatud viisidel.

[...]

3. Liikmesriigid võivad ette näha, et pädevatel asutustel on ka muu kui lõikes 2 osutatud pädevus, ja nad võivad ette näha karistuste kõrgemad määrad kui kõnealuses lõikes sätestatud karistuste määrad.“

Itaalia õigus

- 10 Itaalia Vabariik võttis direktiivi 2003/6 üle 18. aprilli 2005. aasta seaduse nr 62 „Sätted nende kohustuste täitmiseks, mis tulenevad Itaalia kuulumisest Euroopa ühendustesse. 2004. aasta ühenduse seadus“ (legge n. 62 – Disposizioni per l’adempimento di obblighi derivanti dall’appartenenza dell’Italia alle Comunità europee. Legge comunitaria 2004) (*GURI* korraline lisa nr 76, 27.4.2005) artikliga 9. Selle artikliga lisati 24. veebruari 1998. aasta seadusandlikku dekreeti nr 58 „6. veebruari 1996. aasta seaduse nr 52 artiklite 8 ja 21 alusel vastu võetud finantsvahendusseadustik“ (decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52) (edaspidi „seadustik“) arvukalt sätteid, sh selle seadustiku artikkel 187 *bis*, mis käsitleb siseteabe väärkasutamist kui haldusrikkumist, ja artikkel 187 *quindicies*, mis käsitleb Consobi läbiviidavas uurimises koostööst keeldumise eest kohaldatavaid sanktsioone.
- 11 Seadustiku artikkel 187 *bis* „Siseteabe väärkasutamine“ oli põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal sõnastatud järgmiselt:

„1. Ilma et see piiraks kriminaalkaristuste kohaldamist juhul, kui tegu või tegevusetus kujutab endast kriminaalkorras karistatavat tegu, määratakse 20 000 kuni 3 miljoni euro suurune rahaline haldussanktsioon isikule, kellel on emitendi haldus-, juhtimis- või järelevalveorganite liikmena või osaluse tõttu emitendi kapitalis või töö, kutsetegevuse või ametikoha, sh avalik-õigusliku ametikoha või ametikohustuste tõttu siseteavet ning kes:

- a) ostab, müüb või teeb muid tehinguid otseselt või kaudselt enda või kolmanda isiku huvides finantsinstrumentidega, kasutades ära seda teavet;
- b) edastab teavet teistele isikutele väljaspool oma töö, kutsetegevuse, ametikoha või ametikohustuse tavapärasest raamistikku;

c) soovitab selle teabe põhjal teistel isikutel teha mõne punktis a nimetatud tehingu või õhutab neid seda tegema.

2. Lõikes 1 nimetatud sanktsiooni kohaldatakse ka igäühe suhtes, kellel on siseteavet rikkumiste ettevalmistamise või toimepanemise tõttu ning kes paneb toime mõne lõikes 1 nimetatud teo.

3. Käesoleva artikli tähenduses on „finantsinstrumentidena“ käsitatavad ka artikli 1 lõikes 2 nimetatud finantsinstrumendid, mille väärtus sõltub artikli 180 lõike 1 punktis a nimetatud finantsinstrumendist.

4. Lõikes 1 nimetatud sanktsiooni kohaldatakse ka igäühe suhtes, kellel on siseteavet ja kes saab aru või on tavapärase hoolsuse juures võimeline aru saama, et see on siseteave, ning paneb toime mõne selles lõikes kirjeldatud teo.

5. Lõigetes 1, 2 ja 4 ette nähtud rahalisi haldussanktsioone suurendatakse kuni nende kolmekordse summani või suurema summani, mis vastab kümnekordsele rikkumisest saadud tulule või kasule, kui sanktsioonid tunduvad rikkumise toimepanija isiku või rikkumisest saadud tulu või kasu suuruse tõttu ebapiisavad, isegi kui kohaldataks maksimumsummat.

6. Käesolevas artiklis nimetatud juhtudel võrdsustatakse katse täideviimisega.“

12 Põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal kehtinud redaktsioonis oli seadustiku artiklis 187 *quindecies* „Consobi järelevalvetegevuse kaitse“ sätestatud:

„1. Igäühele, kes ei täida tähtaja jooksul Consobi nõudmisi või põhjustab viivituse tema ülesannete täitmisel, määratakse muudel kui tsiviilseadustiku (codice civile) artiklis 2638 nimetatud juhtudel 10 000 euro kuni 200 000 euro suurune rahaline haldussanktsioon.“

13 Artiklit 187 *quindecies* muudeti 2017. aasta seadusandliku dekreediga nr 129 (decreto legislativo n. 129 del 2017). Praegu kehtivas redaktsioonis on artikkel 187 *quindecies* „Banca d'Italia [(Itaalia keskpang)] ja Consobi järelevalvetegevuse kaitse“ sõnastatud järgmiselt:

„1. Igäüht, kes ei täida tähtaja jooksul Itaalia keskpanga või Consobi nõudmisi või ei tee nimetatud asutustega nende järelevalveülesannete täitmisel koostööd või põhjustab viivituse nende täitmisel, karistatakse muudel kui tsiviilseadustiku artiklis 2638 nimetatud juhtudel nii, nagu on ette nähtud käesolevas artiklis.

1 *bis*. Kui rikkumise paneb toime füüsiline isik, määratakse talle 10 000 euro kuni 5 miljoni euro suurune rahaline haldussanktsioon.

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 Consob määras 2. mai 2012. aasta otsusega seadustiku artikli 187 *bis* alusel DB-le kaks rahalist sanktsiooni, millest üks oli 200 000 eurot ja teine 100 000 eurot, siseteabe väärkasutamise kui haldusrikkumise eest, mis pandi toime ajavahemikus 19.–26. veebruarini 2009 ning mis koosnes kahest osast, st siseteabe alusel kauplemisest ja siseteabe õigusvastasest avaldamisest.

- 15 Consob määras talle ka 50 000 euro suuruse rahalise sanktsiooni seadustiku artiklis 187 *quindecies* nimetatud haldusrikkumise eest, sest pärast seda, kui ta oli mitu korda palunud edasi lükata ärakuulamise, millele ta oli kutsutud faktiliste asjaoludega kursis oleva isikuna, keeldus ta vastamast küsimustele, mis talle esitati, kui ta ärakuulamisele ilmus.
- 16 Peale selle määras Consob lisasanktsioonina seadustiku artikli 187 *quater* lõikes 1 nimetatud ajutise usaldusväärse kaotuse 18 kuuks ning andis korralduse konfiskeerida seadustiku artikli 187 *sexies* alusel summa, mis vastab saadud tulu või selle saamiseks kasutatud vahendite väärtusele.
- 17 DB esitas nende sanktsioonide peale Corte d'appello di Romale (Rooma apellatsioonikohus, Itaalia) kaebuse, mille viimane jättis rahuldamata. Selle kohtu otsuse peale esitas DB kassatsioonkaebuse Corte suprema di cassazionele (Itaalia kassatsioonikohus). Nimetatud kohus esitas 16. veebruari 2018. aasta kohtumäärusega Corte costituzionalele (Itaalia konstitutsioonikohus) kaks põhiseadusele vastavuse küsimust, millest ainult esimene on käesoleva eelotsusetaotluse kontekstis asjakohane.
- 18 See küsimus puudutab seadustiku artiklit 187 *quindecies*, kuivõrd nimetatud sättes on ette nähtud sanktsioon selle eest, kui Consobi nõuded jäetakse tähtaja jooksul täitmata või kui põhjustatakse viivitus selle asutuse järelevalveülesannete täitmisel, sh juhul, kui seda teeb isik, kellele Consob oma ülesannete täitmisel heidab ette siseteabe väärkasutamist.
- 19 Corte costituzionale (konstitutsioonikohus) märgib oma eelotsusetaotluses, et seadustiku artikli 187 *quindecies* põhiseadusele vastavuse küsimus on esitatud viitega mitmele õigusele ja põhimõttele, millest osa tuleneb riigisisest õigusest, nimelt kaitseõigused ja poolte menetlusliku võrdsuse põhimõte, mis on ette nähtud Itaalia põhiseaduses, ning osa rahvusvahelisest õigusest ja liidu õigusest.
- 20 Nimetatud kohus leiab, et viidatud põhiseaduslikel, liidu õiguse ja rahvusvahelise õiguse normidel põhinev õigus vaikida ja mitte aidata kaasa enda süüstamisele (edaspidi „vaikimisõigus“) ei saa õigustada isiku keeldumist ilmuda Consobi korraldatud ärakuulamisele ega tema ärakuulamisele ilmumisega viivitamist, kui talle on tagatud õigus jätta vastamata küsimustele, mis talle ärakuulamise ajal esitatakse. Käesoleval juhul aga see tagatud ei olnud.
- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb esiteks võtta arvesse ohtu, et pädeva asutusega koostöö tegemise kohustuse tagajärjel võib haldusrikkumise eeldatav toimepanija, kellele võidakse määrata kriminaalõiguslikku laadi sanktsioon, aidata tegelikult kaasa talle esitatava kriminaalsüüdistuse koostamisele. Nimetatud kohus rõhutab sellega seoses, et Itaalia õiguses on DB-le süükspeandav siseteabe alusel kauplemine kvalifitseeritav nii haldusrikkumisena kui ka kriminaalkorras karistatava teona ning et vastavad menetlused võib algatada ja läbi viia paralleelselt niivõrd, kuivõrd see on kooskõlas harta artiklis 50 tunnustatud *ne bis in idem*'i põhimõttega (20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus *Garlsson Real Estate jt*, C-537/16, EU:C:2018:193, punktid 42–63).
- 22 Teiseks tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohus meelde, et Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika kohaselt rikutakse 4. novembril 1950 Roomas alla kirjutatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artiklist 6 tulenevat vaikimisõigust, kui isikutele määratakse riigisisese õiguse alusel sanktsioon selle eest, et nad ei ole vastanud haldusasutuste küsimustele menetlustes, milles tuvastatakse haldusrikkumisi, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi sanktsiooni (EIK 3. mai 2001. aasta otsus *J.B. vs. Šveits*,

CE:ECHR:2001:0503JUD003182796, punktid 63–71; 4. oktoobri 2005. aasta otsus Shannon vs. Ühendkuningriik, CE:ECHR:2005:1004JUD000656303, punktid 38–41, ja 5. aprilli 2012. aasta otsus Chambaz vs. Šveits, CE:ECHR:2012:0405JUD001166304, punktid 50–58).

- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et kuna seadustiku artikkel 187 *quindecies* lisati Itaalia õiguskorda selleks, et täita konkreetset, direktiivi 2003/6 artikli 14 lõikest 3 tulenevat kohustust, ja kuna praegu rakendatakse sellega määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b, võib artikli 187 *quindecies* tunnistamine põhiseadusega vastuolus olevaks olla vastuolus liidu õigusega, kui neid liidu teisese õiguse sätteid tuleb mõista nii, et nendega on liikmesriikidele pandud kohustus määrata sanktsioon selle eest, kui siseteabe väärkasutamises kahtlustatav isik vaikib pädeva asutuse korraldatud ära kuulamisel. Siiski võib kahelda, kas need sätted – sel viisil tõlgendatuna – on kooskõlas harta artiklitega 47 ja 48, mis näivad samuti tunnustavat vaikimisõigust samades piirides nagu need, mis tulenevad EIÕK artiklist 6 ja Itaalia põhiseadusest.
- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib veel, et Euroopa Kohtu praktika, mille kohaselt isik, kelle suhtes toimub uurimine liidu konkurentsiniormide rikkumise menetluses, on kohustatud vastama puhtfaktilistele küsimustele, piirab siiski märkimisväärselt isiku õigust mitte aidata oma avaldustega kas või kaudselt kaasa enda süüstamisele.
- 25 See kohtupraktika, mis on välja kujunenud seoses juriidiliste, mitte füüsiliste isikutega ning suuresti enne harta vastuvõtmist, tundub raskesti ühitatav kriminaalõigusliku laadiga, mille Euroopa Kohus 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsuses Di Puma ja Zecca (C-596/16 ja C-597/16, EU:C:2018:192) omistas Itaalia õiguskorras siseteabe väärkasutamise eest ette nähtud haldussanktsioonidele.
- 26 Kuna Euroopa Kohus ega liidu seadusandja ei ole veel analüüsinud küsimust, kas EIÕK artiklit 6 käsitlevat Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast arvestades kohustavad harta artiklid 47 ja 48 tunnustama vaikimisõigust ka haldusmenetlustes, mille tulemusena võidakse määrata kriminaalõiguslikku laadi sanktsioonid, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et enne otsuse tegemist põhiseadusele vastavuse küsimuses, mis talle on esitatud, on tarvis pöörduda Euroopa Kohtu poole, et ta harta artiklite 47 ja 48 seisukohast tõlgendaks direktiivi 2003/6 artikli 14 lõiget 3 ja määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b ning vajaduse korral hindaks nende sätete kehtivust.
- 27 Neil asjaoludel otsustas Corte costituzionale (konstitutsioonikohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
1. Kas direktiivi 2003/6 artikli 14 lõike 3 *ratione temporis* kohaldatavat redaktsiooni ja määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et need lubavad liikmesriikidel jätta kohaldamata sanktsiooni isiku suhtes, kes keeldub vastamast pädeva asutuse küsimustele, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata „karistuslikku“ laadi haldussanktsiooni?
 2. Kas juhul, kui esimesele küsimusele vastatakse eitavalt, on direktiivi 2003/6 artikli 14 lõike 3 *ratione temporis* kohaldatav redaktsioon ja määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkt b kooskõlas [harta] artiklitega 47 ja 48, võttes arvesse ka EIÕK artiklit 6 käsitlevat Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast ning liikmesriikide ühiseid põhiseaduslikke traditsioone, kuna need direktiivi ja määruse sätted nõuavad sanktsiooni kohaldamist ka isiku suhtes, kes keeldub vastamast pädeva asutuse küsimustele, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata „karistuslikku“ laadi haldussanktsiooni?“

Eelotsuse küsimuste vastuvõetavus

- 28 Euroopa Liidu Nõukogu leiab oma kirjalikes seisukohtades, et on küsitav, kas põhikohtuasjas otsuse tegemiseks on asjakohane määrus nr 596/2014, mis selle jõustumise kuupäeva arvestades ei ole põhikohtuasja asjaoludele kohaldatav.
- 29 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt eeldatakse, et liidu õiguse tõlgendamist puudutavad küsimused, mis liikmesriigi kohus on esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille paikapidavuse kontrollimine ei ole Euroopa Kohtu ülesanne, on asjakohased. Euroopa Kohus võib keelduda liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlusele vastamast vaid siis, kui on ilmne, et taotletaval liidu õiguse tõlgendusel või kehtivuse analüüsil puudub igasugune seos põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele ja mõista põhjusi, miks liikmesriigi kohus leiab, et tal on tema menetluses oleva kohtuasja lahendamiseks vaja vastuseid nendele küsimustele (vt selle kohta 19. novembri 2009. aasta kohtuotsus *Filipiak*, C-314/08, EU:C:2009:719, punktid 40–42, ja 12. detsembri 2019. aasta kohtuotsus *Slovenské elektrárne*, C-376/18, EU:C:2019:1068, punkt 24).
- 30 Käesoleval juhul leiab Corte costituzionale (konstitutsioonikohus), et ta peab seadustiku artikli 187 *quindecies* põhiseadusele vastavuse üle otsustama mitte ainult redaktsiooni põhjal, mis kehtis põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal ja millega võeti üle direktiivi 2003/6 artikli 14 lõige 3, vaid ka praegu kehtiva redaktsiooni alusel, millega rakendatakse määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b. Ta viitab sellega seoses direktiivi 2003/6 ja määruse nr 596/2014 sätete sidususele ja järjepidevusele, mis õigustavad direktiivi artikli 14 lõike 3 ja määruse artikli 30 lõike 1 punkti b kui analoogsete sätete koos analüüsimist.
- 31 Pealegi, nagu nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, mõjutaks seadustiku artikli 187 *quindecies* põhiseadusega vastuolus olevaks tunnistamine ka selle artikli praegu kehtivat redaktsiooni, millega rakendatakse määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b.
- 32 Selles kontekstis ei ole ilmne, et viimati nimetatud sätte tõlgendusel, mida taotletakse, puudub igasugune seos põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega.
- 33 Järelikult tuleb eelotsuse küsimused esitatud kujul tunnistada vastuvõetavaks.

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 34 Oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2003/6 artikli 14 lõiget 3 ja määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b tuleb lähtuvalt harta artiklitest 47 ja 48 tõlgendada nii, et need võimaldavad liikmesriikidel jätta sanktsiooni kohaldamata füüsilisele isikule, kes pädeva asutuse poolt tema suhtes selle direktiivi või määruse alusel läbiviidava uurimise raames keeldub andmast asutusele vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni.
- 35 Sellega seoses väärrib kõigepealt meeldetuletamist, et harta artikli 51 lõike 1 kohaselt on selle sätete nähtud Euroopa Liidu institutsioonidele ning liikmesriikidele liidu õiguse kohaldamise korral.

- 36 Lisaks, kuigi esitatud küsimused puudutavad harta artikleid 47 ja 48, mis tunnustavad eelkõige õigust õiglasele asja arutamisele ja süütuse presumptsiooni, on eelotsusetaotluses viidatud ka EIÕK artikliga 6 tagatud õigustele. Kuigi EIÕK ei kujuta endast liidu õiguskorda formaalselt kuuluvat õigusinstrumenti, seni kuni liit ei ole sellega ühinenud, tuleb siiski märkida, et nagu kinnitab ELL artikli 6 lõige 3, on EIÕKga tunnustatud põhiõigused liidu õiguse üldpõhimõtted. Peale selle on harta artikli 52 lõike 3 – milles on sätestatud, et hartas sisalduvate selliste õiguste tähendus ja ulatus, mis vastavad EIÕKga tagatud õigustele, on samad, mis neile nimetatud konventsiooniga on ette nähtud – eesmärk tagada vajalik kooskõla kummastki õigusaktist tulenevate õiguste vahel, ilma et sellega kahjustataks liidu õiguse ja Euroopa Kohtu sõltumatust (vt selle kohta 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus *Garlsson Real Estate jt*, C-537/16, EU:C:2018:193, punktid 24 ja 25).
- 37 Nähtuvalt selgitustest põhiõiguste harta kohta (ELT 2007, C 303, lk 17) vastab harta artikli 47 teine lõik EIÕK artikli 6 lõikele 1 ja harta artikkel 48 „vastab“ EIÕK artikli 6 lõigetele 2 ja 3. Harta artikli 47 teise lõiguga ja artikliga 48 tagatud õiguste tõlgendamisel peab Euroopa Kohus seega arvesse võtma vastavaid õigusi, mis on tagatud EIÕK artikliga 6 – nagu Euroopa Inimõiguste Kohus on seda tõlgendanud –, kui minimaalset kaitsetaset (vt selle kohta 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ungari (kasutusvaldus põllumajandusmaale), C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 72; 6. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus *La Quadrature du Net jt*, C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791, punkt 124, ning 17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus *Centraal Israëlitisch Consistorie van België jt*, C-336/19, EU:C:2020:1031, punkt 56).
- 38 Sellega seoses on Euroopa Inimõiguste Kohus leidnud, et kuigi EIÕK artiklis 6 ei ole vaikimisõigust sõnaselgelt nimetatud, on see õiglase menetluse mõiste keskmesse kuuluv üldtunnustatud rahvusvaheline norm. Kaitstes süüdistatavat ametiasutuste kuritarvitusliku sunni eest, aitab see õigus vältida vigu õigusemõistmises ja tagada artikliga 6 taotletav tulemus (vt selle kohta EIK 8. veebruari 1996. aasta otsus *John Murray vs.* Ühendkuningriik, CE:ECHR:1996:0208JUD001873191, punkt 45).
- 39 Kuna vaikimisõiguse kaitse eesmärk on tagada, et kriminaalasjas ei rajataks süüdistust argumentidele, mis põhinevad vastu süüdistatava tahtmist sunni või surve abil kogutud tõenditel (vt selle kohta EIK 17. detsembri 1996. aasta otsus *Saunders vs.* Ühendkuningriik, CE:ECHR:1996:1217JUD001918791, punkt 68), on seda õigust rikutud eelkõige olukorras, kus kahtlustatav, keda ähvardatakse sanktsioonidega, kui ta ütlusi ei anna, kas annab ütlusi või karistatakse teda sellest keeldumise eest (vt selle kohta EIK 13. septembri 2016. aasta otsus *Ibrahim ja teised vs.* Ühendkuningriik, CE:ECHR:2016:0913JUD005054108, punkt 267).
- 40 Vaikimisõigus ei saa mõistlikult olla piiratud süütegude ülestunnistamisega või märkustega, mis heidavad ülekuulatavale otseselt kahtlust, vaid see hõlmab ka teavet faktiküsimustes, mida saab hiljem kasutada süüdistuse põhjendamiseks ja mis võib seega mõjutada isiku süüdimõistmist või talle määratavat karistust (vt selle kohta EIK 17. detsembri 1996. aasta otsus *Saunders vs.* Ühendkuningriik, CE:ECHR:1996:1217JUD001918791, punkt 71, ning 19. märtsi 2015. aasta otsus *Corbet ja teised vs.* Prantsusmaa, CE:ECHR:2015:0319JUD000749411, punkt 34).
- 41 Samas ei saa vaikimisõigus õigustada igasugust keeldumist teha pädevate asutustega koostööd, näiteks keeldumist ilmuda asutuste korraldatud ärakuulamisele või venitamistaktikat, mille eesmärk on ärakuulamise edasilükkamine.

- 42 Mis puudutab küsimust, millistel tingimustel tuleb seda õigust järgida ka haldusrikkumiste tuvastamise menetlustes, siis tuleb rõhutada, et see õigus on kohaldatav menetlustes, milles võidakse määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsioonid. Selle laadi hindamisel on asjakohased kolm kriteeriumi. Esimene kriteerium on rikkumise õiguslik kvalifitseerimine riigisisises õiguses, teine puudutab rikkumise laadi ning kolmas selle sanktsiooni raskust, mis võidakse isikule määrata (vt 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus *Garlsson Real Estate jt*, C-537/16, EU:C:2018:193, punkt 28).
- 43 Kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on neid kriteeriume arvestades hinnata, kas põhikohtuasjas kõne all olevad haldussanktsioonid on kriminaalõiguslikku laadi, tuleb see kohus siiski õigesti meelde, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt näib osal Consobi määratud haldussanktsioonidest olevat karistuslik eesmärk ja need on nii rasked, et neid võib pidada kriminaalõiguslikku laadi karistusteks (vt selle kohta 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus *Di Puma ja Zecca*, C-596/16 ja C-597/16, EU:C:2018:192, punkt 38, ning 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus *Garlsson Real Estate jt*, C-537/16, EU:C:2018:193, punktid 34 ja 35). Euroopa Inimõiguste Kohus on sisuliselt jõudnud samale järeldusele (EIK 4. märtsi 2014. aasta otsus *Grande Stevens* ja teised *vs. Itaalia*, CE:ECHR:2014:0304JUD001864010, punkt 101).
- 44 Lisaks, isegi kui eeldada, et käesoleval juhul ei ole põhikohtuasjas kõne all oleva järelevalveasutuse poolt DB-le määratud karistused kriminaalõiguslikku laadi, võib vajadus austada vaikimisõigust ametiasutuse läbiviidavas uurimismenetluses tuleneda ka eelotsusetaotluse esitanud kohtu esile toodud asjaolust, et riigisiseste õigusnormide kohaselt võidakse selles menetluses kogutud tõendeid kasutada sama isiku suhtes toimivas kriminaalmenetluses kuriteo toimepanemise tõendamiseks.
- 45 Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktides 35–44 esitatud arutluskäiku, tuleb asuda seisukohale, et harta artikli 47 teisest lõigust ja artiklist 48 tulenevate tagatiste hulgas, mida peavad järgima nii liidu institutsioonid kui ka liikmesriigid, kui nad kohaldavad liidu õigust, on muu hulgas artikli 48 tähenduses füüsilisest isikust „süüdistatava“ vaikimisõigus. Selle õigusega on vastuolus eelkõige see, kui niisugusele isikule määratakse sanktsioon tema keeldumise eest anda pädevale asutusele direktiivi 2003/6 või määruse nr 596/2014 alusel vastuseid, millest võib ilmned tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus.
- 46 Seda analüüsi ei sea kahtluse alla liidu konkurentsitorde käsitlev Euroopa Kohtu praktika, millest nähtub sisuliselt, et nende normide rikkumise tuvastamise menetluses võib asjaomane ettevõtja olla kohustatud esitama kogu vajaliku teabe asjaolude kohta, mis võivad talle teada olla, ja edastama vajaduse korral tema valduses olevad asjakohased dokumendid, isegi kui nende alusel on tuvastatav tema konkurentsivastane tegevus (vt selle kohta 18. oktoobri 1989. aasta kohtuotsus *Orkem vs. komisjon*, 374/87, EU:C:1989:387, punkt 34; 29. juuni 2006. aasta kohtuotsus *komisjon vs. SGL Carbon*, C-301/04 P, EU:C:2006:432, punkt 41, ja 25. jaanuari 2007. aasta kohtuotsus *Dalmine vs. komisjon*, C-407/04 P, EU:C:2007:53, punkt 34).
- 47 Nimelt, esiteks on Euroopa Kohus selles kontekstis samuti leidnud, et sellisele ettevõtjale ei saa panna kohustust anda vastuseid, millega ta tunnistaks niisuguse rikkumise esinemist (vt selle kohta 18. oktoobri 1989. aasta kohtuotsus *Orkem vs. komisjon*, 374/87, EU:C:1989:387, punkt 35, ja 29. juuni 2006. aasta kohtuotsus *komisjon vs. SGL Carbon*, C-301/04 P, EU:C:2006:432, punkt 42).

- 48 Teiseks, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus ise märgib, puudutab käesoleva kohtuotsuse kahes eelmises punktis meenutatud kohtupraktika menetlusi, mille tulemusel võidakse määrata sanktsioone ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele. Seda ei saa analoogia alusel kohaldada, kui tehakse kindlaks, millise ulatusega vaikimisõigus on füüsilistel isikutel – nagu DB –, kelle suhtes toimub siseteabe väärkasutamist puudutava rikkumise menetlus.
- 49 Pidades silmas eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlusi küsimuses, kas harta artikli 47 teise lõiguga ja artikliga 48 tunnustatud vaikimisõiguse seisukohast on direktiivi 2003/6 artikli 14 lõige 3 ja määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkt b kehtivad, tuleb veel kontrollida, kas neid liidu teise õiguse sätteid saab tõlgendada kooskõlas viidatud vaikimisõigusega selliselt, et need ei kohusta määrama füüsilisele isikule sanktsiooni keeldumise eest anda pädevale asutusele direktiivi või määruse alusel vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus.
- 50 Sellega seoses väärrib sissejuhatuseks meeldetuletamist, et tõlgendamise üldpõhimõtte kohaselt tuleb liidu teise õigusakti sõnastust tõlgendada võimaluste piires viisil, mis ei mõjuta selle kehtivust, ning kooskõlas kogu esmase õiguse, sealhulgas harta sätetega. Seega, kui sellist õigusakti sõnastust on võimalik tõlgendada mitut moodi, tuleb eelistada tõlgendust, mille kohaselt on õigusnorm esmase õigusega kooskõlas, mitte tõlgendust, mille tagajärjel tuleks tuvastada, et see on esmase õigusega vastuolus (14. mai 2019. aasta kohtuotsus M jt (pagulasseisundi tühistamine), C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403, punkt 77). Pealegi on nii direktiivi 2003/6 põhjenduses 44 kui ka määruse nr 596/2014 põhjenduses 77 toonitatud, et need kaks õigusakti järgivad hartas tunnustatud põhiõigusi ja põhimõtteid.
- 51 Mis puudutab kõigepealt direktiivi 2003/6 artikli 14 lõiget 3, siis selles on sätestatud, et liikmesriigid peavad kindlaks määrama sanktsioonid, mida kohaldatakse juhul, kui direktiivi artiklis 12 nimetatud uurimise käigus keeldutakse koostööst. Viimati nimetatud artiklis on täpsustatud, et uurimisel peab pädeval asutusel olema võimalik nõuda teavet kõigilt isikutelt ja vajaduse korral kutsuda selliseid isikuid selgitusi andma.
- 52 Kuigi nende kahe sätte sõnastus otseselt ei välista, et liikmesriikide kohustus kehtestada sellisel juhul määratavad sanktsioonid laieneb ka juhtumile, kus ülekuulatatav isik keeldub andmast asutusele vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus, ei välista miski direktiivi 2003/6 artikli 14 lõike 3 sõnastuses ka kõnealuse sätte tõlgendust, mille kohaselt see kohustus sellisele juhtumile ei laiene.
- 53 Mis puudutab seejärel määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b, siis on selle sättega kehtestatud kohustus määrata kindlaks haldussanktsioonid koostööst keeldumise või määruse artikli 23 lõikes 2 nimetatud uurimise, kontrolli või taotlusega seotud nõuete eiramise eest, kusjuures selle lõike punktis b on täpsustatud, et see hõlmab isiku küsitlemist teabe saamiseks.
- 54 Tuleb siiski märkida, et kuigi määruse nr 596/2014 artikli 30 lõige 1 nõuab liikmesriikidelt, et nad tagaksid pädevate asutuste õiguse kohaldada sanktsioone ja muid asjakohaseid meetmeid muu hulgas selle sätte punktis b nimetatud juhtudel, ei kohusta see liikmesriike nägema ette selliste sanktsioonide või meetmete kohaldamist füüsilistele isikutele, kes niisuguse rikkumise uurimise raames, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, keelduvad andmast pädevale asutusele vastuseid, millest võib ilmneda nende vastutus sellise rikkumise eest või nende kriminaalvastutus.

- 55 Sellest järeldub, et nii direktiivi 2003/6 artikli 14 lõikele 3 kui ka määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punktile b saab anda harta artiklitega 47 ja 48 kooskõlas oleva tõlgenduse, mille kohaselt need sätted ei nõua, et füüsilisele isikule määrataks sanktsioon keeldumise eest anda pädevale asutusele vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus.
- 56 Nii tõlgendatuna ei saa nende liidu teisese õiguse sätete kehtivust harta artiklite 47 ja 48 seisukohast mõjutada asjaolu, et need sõnaselgelt ei välista sanktsiooni määramist sellise keeldumise eest.
- 57 Lõpuks tuleb selles kontekstis märkida, et liikmesriigid peavad kaalutusõigust, mille liidu teisene õigusakt neile annab, kasutama kooskõlas põhiõigustega (vt selle kohta 13. märtsi 2019. aasta kohtuotsus E., C-635/17, EU:C:2019:192, punktid 53 ja 54). Direktiivist 2003/6 või määrusest nr 596/2014 tulenevate kohustuste rakendamisel peavad nad seega tagama – nagu on rõhutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 45 –, et vastavalt harta artiklitega 47 ja 48 tagatud vaikimisõigusele ei saa pädev asutus määrata füüsilisele isikule sanktsiooni keeldumise eest anda sellele asutusele vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus.
- 58 Kõike eespool toodut silmas pidades tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiivi 2003/6 artikli 14 lõiget 3 ja määruse nr 596/2014 artikli 30 lõike 1 punkti b tuleb lähtuvalt harta artiklitest 47 ja 48 tõlgendada nii, et need võimaldavad liikmesriikidel jätta sanktsiooni kohaldamata füüsilisele isikule, kes pädeva asutuse poolt tema suhtes selle direktiivi või määruse alusel läbiviidava uurimise raames keeldub andmast asutusele vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus.

Kohtukulud

- 59 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ siseriingitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta artikli 14 lõiget 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/6 ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ, artikli 30 lõike 1 punkti b tuleb lähtuvalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitest 47 ja 48 tõlgendada nii, et need võimaldavad liikmesriikidel jätta sanktsiooni kohaldamata füüsilisele isikule, kes pädeva asutuse poolt tema suhtes selle direktiivi või määruse alusel läbiviidava uurimise raames keeldub andmast asutusele vastuseid, millest võib ilmneda tema vastutus rikkumise eest, mille eest võib määrata kriminaalõiguslikku laadi haldussanktsiooni, või tema kriminaalvastutus.

Allkirjad